

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸ ਐਸ ਦੁਲਟ, ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ

ਜੇ. ਐਫ.

ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1978.

ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXXVII)- ਐੱਸ. 115, 116 ਅਤੇ 117
—ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ—ਕੀ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੇ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) - ਆਰਟੀਕਲ 229 - ਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

(ਬਹੁਮਤ-ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਜੇ. ਦੁਆਰਾ), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 22[^] ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 115 ਤੋਂ 117 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ 'ਤੇ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੀਂ

Moti Lal and
others-
v.

ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ^{ਕੋਦਰੀ} ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਘੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਕੋਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ। ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਹੈ। ਕੋਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰੀਰਥ ਦਾਸ, ਬੀ.ਕੇ. ਝਿੰਗਣ, ਐਸ.ਕੇ.ਹੀਰਾਜੀ, ਕੇਸੋ ਰਾਮ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਚੀਂਗਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੀ.ਡੀ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਨ।

ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨਲਟੋਹਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਡੀ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ, ਕੇ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ, ਅਤੇ ਜੇਐਲ ਗੁਪਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.—ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ, ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਾਜ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ। ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਸੀ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ। 1956, ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਸੈਮ ਈ ਐਕਟ

Moti Lal and
others-

v.

ਦੁਆਰਾ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਪਸੂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਕੁਝ ਏਕੀਕਰਣ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਏਕੀਕਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਤੇ 117 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ, 1962 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਰਾਏ ਦਾ ਭਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੈਪਸੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰਾਹੀਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵੇਲੇ XVIII-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 823 ਪੂਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ

Moti Lal and
others-
v.

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ 77 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਰਲੇਵੈਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੈਪਸੂ ਐਮ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਪੈਪਸੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ 5 ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪਦਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਪੈਪਸੂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ' ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

Moti Lal and
others-
v.

ਪਿਛਲੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ ਨਵੀਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ 31 ਅਗਸਤ 1964 ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਵਿਅਰਥ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 'ਪੈਪਸੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ* ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 115 ਅਤੇ 117 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

'ਪੈਪਸੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ' ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਉ, ਹੁਣ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਲਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ :-

- (1) ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਟਾਫ਼ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ?

Moti Lal and
others-
v.

(2) ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਅੰਤਰ- ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ?

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤ. ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1), "ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਧਾਰਾ 229 ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਅਧੀਨ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 4। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, 'ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ, ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧ' ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਉੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

Moti Lal and.
others-
v.

ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ , ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ X ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114 ਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹੈ

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ., 1964, ਪੰਜਾਬ। 377.

ਹਿੱਸਾ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 115, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ

- (1) "ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ-ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਕਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਜਮੇਰ, ਭੋਪਾਲ, ਕੁੜ, ਕੱਛ ਅਤੇ ਵਿੰਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਾਂ ਮੈਸੂਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੰਘ ਅਤੇ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਉਸ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ♦

ਪੈਪਸੂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਦਯਤ ਕੁਮਾਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਓਜ਼ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਸੇਵਕ 'ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ'। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1 ਨਵੰਬਰ 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੈੱਟ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਫਿਰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ (ਧਾਰਾ 115 ਦੇ 2), (3) ਅਤੇ (4), ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ

(5) 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“(5) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(a) ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ; ਅਤੇ

(b) ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ⁸²⁷ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਸੰਪਰਦਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਧਾਰਾ 114 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਆਉਂਦੀ ਹੈ-

“(7) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ।”

ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਇਲਹਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਲਈ ਅਤੇ (ਸੇਵਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ) ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

"(1) ਹਰੇਕ ਪਰਸ ਐਮ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ; ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਭਾਗ A ਰਾਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਭਾਗ C ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਉਸ ਦਿਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਉਹੀ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਭਾਗ A ਰਾਜ ਜਾਂ ਪਾਰਟ-ਸੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ - ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉੱਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਉੱਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਲਈ "ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਗ C ਰਾਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) * * * * *

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 117 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ।”

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਲ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹੀ

ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਪਾਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ, ਉਹਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਕੱਟ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਲਕਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਆਪਕ ਸੁਰਾਗ ਲਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਪਾਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਦੇ ਪਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (7) ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਐਚ? ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ XIV ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਟੀ ਆਰਟੀਕਲ 308 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 314 ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਸ਼ਾ "ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ" ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 309 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਬਿੰਦੂ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ ਦੁਕਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ, ਜੋ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ * ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬਕਾਇਆ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ।' ਇਹ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (7), ਇਸ ਲਈ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 229 ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਸੰਸਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਦੁਆਰਾ ਦੁਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ 'ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ'।, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਧਾਰਾ 117 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਚੈਨਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਘ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 229 ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦਾ ਅਧਿਆਇ I, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਆਰਟੀਕਲ 308 ਤੋਂ 314, ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ

ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਹਨ- ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ; ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ 309 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜੋ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 187 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 98 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 309 ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 117 ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 116 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 116 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਰਾਜ ਸੇਵਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। . ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੈੱਟਅੱਪ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ।

ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ, ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੂਸਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਸਾਰਣੀ' ਪਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ. ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਰੁਖ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਰਿਟਰਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਪਸੀ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿਮਾਹੀ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ "ਹਾਂ" ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨੋਟ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ 'ਸਹਿਮਤ' ਹਨ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼, ਅਰਥਾਤ, 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਉਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹੁਕਮ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ¹ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮੋਰਾ ਸਿੱਟਾ

ਗਲਤ ਹੈ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪੀ.ਸੀ. ਪੀਡਿਤ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ "ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੀਵਿਯਾਨ" ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 3 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4(1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਲਈ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ

ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਭਾਗ X ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਅਤੇ 118, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ 118 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਕੀਮ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ.. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ - ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਏਕੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਆਰਟੀਕਲ 229 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਯਤ ਕੁਮਾਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ (2), ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਕਰ "ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ" ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਕਰ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਧਾਰਾ 115 (1)

ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੈੱਟ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਪਈ: -

- (1) ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ;
- (2) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੇ ਪਰਸੋਫੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ; ਅਤੇ
- (3) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ।

ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਮ ਐਮ ਏ ਜਲੀਲ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕੱਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮਾਨ-ਹੱਥ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਉਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 229 ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।) ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਾ ਸੋਚੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 229 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ;

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗ XIV ਦਾ ਅਧਿਆਇ I ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 308 ਤੋਂ 314 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ " ਹਨ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 229 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ । ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 98, 148, ਅਤੇ 187 ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ, ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। . ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਵਿਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 229 ਅਧੀਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ "ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਵੀ

ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। 117, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਵੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ/ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਚੈਨਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਈ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਣਾ, ਤੋਂ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਧਾਰਾ 117 ਵਿੱਚ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ "ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ "ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਾਇਟ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਐਡ ਵਕੀਲ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 115(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ ਸਮੇਤ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। .

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ

ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ